

Ireån-Tingstäde - WA84883310 / SE640560-166738

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Gotland - 09
Typ	Vattenförekomst	Kommun	Gotland - 0980
Distrikt	4. Södra Östersjön - SE4	Längd (km)	3,5
Huvudavrinningsområde	Kustområde - SE118117		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA84883310>

Allmän beskrivning

Vattenförekomsten omfattas av delen från inloppet av biflödet från Martebo och uppströms till sjön Tingstädeträsk. Delen närmast biflödet och en bit uppströms är kanaliserad och rätad men ytterligare uppströms finns många partier där ån smalnar av och meandrar genom blandskog. I dessa områden finns förmodligen stationär öring men inga provfiske har gjorts i denna del. I närheten av Tingstäde samhälle finns slukhål och ån rinner underjordiskt på en sträcka innan den åter kommer upp i markhöjd.

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Version: Beslutad

Kvalitetskrav

 God ekologisk status 2027

XX

Motivering till kvalitetskrav

⚠ Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Konnektivitet

Vattenförekomsten har sämre än god ekologisk status beroende på fysisk påverkan. Vilken typ av fysisk påverkan som är aktuell i denna förekomst anges under rubriken Miljöproblem. För att vattenförekomsten skall nå god ekologisk status krävs åtgärder. Vattenförekomster med fysisk påverkan är i första hand i behov av åtgärdsutredning innan åtgärder kan påbörjas. Detta beror på att underlaget som använts för klassning är relativt grovt och därmed saknas information om vilken omfattning åtgärder krävs samt mer specifikt vilka åtgärder som krävs för att vattenförekomsten skall uppnå god ekologisk status. När en åtgärdsutredning genomförts skall åtgärder utföras i syfte att nå miljö kvalitetsnormen inom utsatt tid. Vattenförekomsten har fått tidsfrist till 2021 då den antingen omfattas av fiskvattendirektivet, är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten eller nationellt värdefullt vatten. Skälet till tidsfristen är orimliga kostnader pga otillräcklig lagstiftning och administrativ kapacitet att genomföra åtgärder.

Morfologiska förändringar

Från klassificeringen framgår att påverkansgraden från mänsklig verksamhet på vattenförekomstens närområde och svämplan överskrider 15 % och att vattenförekomsten med anledning av detta har sämre än god status. Det är främst kvalitetsfaktorn morfologisk tillstånd som påverkas. För att nå god ekologisk status behöver åtgärder som minskar den mänskliga påverkan i vattenförekomstens närområde/svämplan genomföras. Processen förutses bli tids- och resurskrävande till följd av en kombination av behov av utveckling av kunskapsunderlag och administrativa styrmedel i form av lagstiftning och offentlig finansiering, vilket innebär att skälet för tidsfrist i första hand är orimliga kostnader. Efter genomförda åtgärder är den naturliga återhämtningstiden lång för att god status ska uppnås. Därför beslutas vattenförekomsten få ett undantag i form av tidsfrist till 2027.

Referenser

Miljö kvalitetsnormer för yt- och grundvattenförekomster i Södra Östersjöns vattendistrikt [🔗](#)

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav

 God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre stränga krav

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Bromerad difenyleter

■ Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus**▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet**

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

ReferenserMiljökvalitetsnormer för yt- och grundvattenförekomster i Södra Östersjöns vattendistrikt [↗](#)**Statusklassning**

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	■ Måttlig
- Tillkomst/härkomst	■ Naturlig
- Kemisk status	■ Uppnår ej god

Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?

Påväxt-kiselalger	☐ Ej klassad
IPS-index för Kiselalger	☐ Ej klassad
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	☐ Ej klassad
Bottenfauna	☐ Ej klassad
ASPT	☐ Ej klassad
DJ-index	☐ Ej klassad
Fisk	■ Måttlig
Fisk i rinnande vatten (VIX)	☐ Ej klassad
Fisk i rinnande vatten (VIXMORF)	
Fisk i rinnande vatten (VIXh)	
Fisk i rinnande vatten (VIXsm)	

Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer

Näringsämnen	☐ Ej klassad
Förurning	■ God
Särskilda förorenande ämnen	■ God
Koppar	
Zink	

Ekologisk status - Hydromorfologi

Konnektivitet i vattendrag	■ Dålig
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	■ Dålig
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	■ Ej klassad
Hydrologisk regim i vattendrag	
Specifik flödesenergi i vattendrag	
Volymsavvikelse i vattendrag	
Avvikelse i flödets förändringstakt	
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	■ Måttlig
Vattendragsfårans form	■ Måttlig
Vattendragets planform	
Vattendragsfårans bottensubstrat	
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	
Vattendragsfårans kanter	■ Måttlig
Vattendragets närområde	■ Måttlig
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	■ Otillfredsställande

Kemisk status

Prioriterade ämnen	■ Uppnår ej god
Bromerad difenyleter	■ Uppnår ej god
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	■ Uppnår ej god

Miljöproblem och påverkanskällor**Påverkanskällor** ?**Klassificering**

Punktkällor - reningsverk	
Punktkällor - Bräddning	
Punktkällor - IED-industri	
Punktkällor - Inte IED-industri	
Punktkällor - Förorenade områden	
Punktkällor - Deponier	
Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift	
Punktkällor - Vattenbruk	
Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor	
Diffusa källor - Urban markanvändning	
Diffusa källor - Jordbruk	
Diffusa källor - Skogsbruk	
Diffusa källor - Transport och infrastruktur	
Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark	
Diffusa källor - Enskilda avlopp	
Diffusa källor - Atmosfärisk deposition	■ Betydande påverkan
Diffusa källor - Materialtäkt	
Diffusa källor - Vattenbruk	
Diffusa källor - Andra relevanta	

Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för industri	
Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft	
Vattenuttag eller vattenavledning - annat	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för vattenkraft	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för dricksvatten	■ Betydande påverkan
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för översvämningsskydd	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för bevattning	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för turism och rekreation	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för industrin	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för sjöfart	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - Annat	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - okända eller föråldrade	
Förändring av hydrologisk regim - jordbruk	
Förändring av hydrologisk regim - Sjöfart	
Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft	
Förändring av hydrologisk regim - offentlig vattenförsörjning	
Förändring av hydrologisk regim - fiske och vattenbruk	
Förändring av hydrologisk regim - annat	
Fysisk förlust av hela eller delar av vattenförekomster	
Förändring av morfologiskt tillstånd - för översvämningsskydd	
Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket	■ Betydande påverkan
Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart	
Förändring av morfologiskt tillstånd - annat	■ Ej klassad
Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller föråldrade	
Andra hydromorfologiska förändringar	
Introducerade sjukdomar eller arter	
Exploatering eller borttagande av djur eller växter	
Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning	
Annan signifikant påverkan	
Okänd signifikant påverkan	
Historisk förorening	

Åtgärder

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljökvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet.

Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 3 (7 st)							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk vid WA84883310	Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk	Ireån-Tingstäde	Minskning Totalfosfor 7 kg/år	1 ha	2021 - 2027		
Biotopvård i vattendrag i Ireån-Tingstäde	Biotopvård i vattendrag	Ireån-Tingstäde			-		
Lokalt anpassade kantzoner i Ireån-Tingstäde	Lokalt anpassad kantzon	Ireån-Tingstäde		0,017 ha	-		
Minskat kväveläckage med fånggröda vid WA84883310	Fånggrödor	Ireån-Tingstäde	Minskning Totalkväve 140 kg/år	21 ha	2021 - 2027		
Skyddszon - låg erosionsrisk vid WA84883310	Skyddszon - låg erosionsrisk	Ireån-Tingstäde	Minskning Totalfosfor 1 kg/år	1,2 ha	2027 - 2033		
Vandringshinder Tingstäde	Uppströmspassage	6404743 - 715122		10 m	-		
Vårplöjning vid WA84883310	Vårbearbetning	Ireån-Tingstäde	Minskning Totalkväve 95 kg/år	19 ha	2021 - 2027		

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (13 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk vid WA84883310	Anpassad skyddszon - låg erosionsrisk	Ireån-Tingstäde	Minskning Totalfosfor 7 kg/år	1 ha	2021 - 2027		
Biotopvård i vattendrag i Ireån-Tingstäde	Biotopvård i vattendrag	Ireån-Tingstäde			-		
Restaurering av rensade eller rätade vattendrag Ireån-Tingstäde	Biotopvård i vattendrag	Ireån-Tingstäde			-		
Ekologiskt funktionella kantzoner Ireån-Tingstäde	Ekologiskt funktionella kantzoner	Ireån-Tingstäde		1,5 ha	-	150 000 kr	
Minskat kväveläckage med fånggröda vid WA84883310	Fånggrödor	Ireån-Tingstäde	Minskning Totalkväve 140 kg/år	21 ha	2021 - 2027		

Lokalt anpassade kantzoner i Ireån-Tingstäde	Lokalt anpassad kanton	Ireån-Tingstäde		0,017 ha	-	
Skyddszon - låg erosionsrisk vid WA84883310	Skyddszon - låg erosionsrisk	Ireån-Tingstäde	Minskning Totalfosfor 1 kg/år	1,2 ha	2027 - 2033	
Vandringshinder Tingstäde	Uppströmpassage	6404743 - 715122		10 m	-	
Tillsyn vattenskyddsområde Burs	Vattenskyddsområde - Tillsyn	Gotland		1 st	-	
Tillsyn vattenskyddsområde Lärbro	Vattenskyddsområde - Tillsyn	Gotland		1 st	-	
Tillsyn vattenskyddsområde Valleviken	Vattenskyddsområde - Tillsyn	Gotland		1 st	-	
Vårplöjning vid WA84883310	Vårbearbetning	Ireån-Tingstäde	Minskning Totalkväve 95 kg/år	19 ha	2021 - 2027	
Utredning vandringshinder Tingstäde	Åtgärdsutredning - övervakningsbehov	Ireån-Tingstäde		1 st	2015 -	9 600 kr

Planerade eller pågående åtgärder (3 st)

Åtgärder som planeras att genomföras eller håller på att genomföras.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Status	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Greppa Näringen	Rådgivning	Ireån-Tingstäde		Planerad		2015 - 2021		
Rådgivning skogsfrågor	Rådgivning	Ireån-Tingstäde		Planerad		2015 - 2021		
Rådgivning skogsfrågor	Rådgivning	Ireån-Tingstäde		Planerad		2015 - 2021		

Genomförda åtgärder (2 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel	Nedlagd mätstation Lunds		61 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Nedlagd mätstation Lunds	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	97 ha	2010 - 2014		

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Ireån-Tingstäde	RMÖ Gotlands län, sötvatten	Kiselalger i vattendrag		

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet
Känsliga jordbruksområden	SENi1	Nitratkänsliga områden

Typtillhörighet

Värde

Typindelning/Typtillhörighet ?

Vattentyp - Vattendrag	1LM
Limnisk vattentypsregion	Södra Sverige (1)
Tillrinningsområdets storlek (km2)	≤ 100 (L)

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version

Ytvatten innan versionshantering

SVAR_2010_1

SVAR_2012_2

SVAR_2016

Datum

2011-05-09 12:09

2011-10-17 12:07

2012-11-08 09:07

2017-06-20 09:29

Cykel

Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Förlängning av förvaltningscykel 2

Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)

Vattentyp

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Gotland

E-post beredningssekretariat.Visby@lansstyrelsen.se

Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/gotland/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/index.aspx>